

Конспект уроку № 177

День Соборності України

Link to audio: ukrainianlessons.com/episode177

Вступ

Привіт-привіт! Це Анна і Огойко з подкастом «Уроки української» — це подкаст для всіх, хто вивчає і любить українську мову.

У четвертому і п'ятому сезонах подкасту я розповідаю вам щось цікаве повільною українською мовою. Ну принаймні я намагаюсь говорити не дуже швидко і чітко.

У нас уже були епізоди на різні теми: і про моє життя, і про різні **цікавинки** з української мови, і про культуру українців. Також були епізоди про історію України, наприклад, про День **Незалежності** України та наші **національні символи**: це **герб**, **прапор** і **гімн**. Ці епізоди були на початку четвертого сезону.

Я знаю, що дехто зі слухачів дуже любить епізоди саме про історію, тому сьогодні, **з нагоди** свята я вирішила познайомити вас з історією української **соборності**. Що це таке — соборність? Розповім про це трошки пізніше...

Отже, цей епізод вийде 20 січня, а 22 січня, за кілька днів в Україні будуть **святкувати** одне з наших найважливіших **державних свят**. В Україні є релігійні, традиційні і державні **свята**. Так от, одним із державних свят є **День Соборності України**. Хочете дізнатися більше про це свято? А також про соборність? Тоді слухайте далі!

цікавинка — curiosity
незалежність — independence
національний символ — national symbol
герб — coat of arms
прапор — flag
гімн — anthem
з нагоди — on the occasion of
соборність — unity

святкувати — to celebrate
державне свято — state holiday
День Соборності України — Ukrainian Unity Day

Основна частина

Що таке соборність?

Можливо, ви знаєте слово незалежність. День Незалежності України — 24 серпня. Незалежність — це коли країна чи людина не **залежить** ні від кого іншого, вона є **самостійною**, **незалежною**, не є частиною іншого **утворення**.

залежати — to depend
самостійний — independent, self-reliant
незалежний — independent
утворення — formation, organization

А соборність — це **неподільність, об'єднаність**, тобто коли щось, у нашому випадку Україну, не можна **поділити** на дві чи більше незалежні частини.

Річ у тому, що в Україні є багато різних регіонів, **областей**, і при цьому **захід і схід** України, як ви, мабуть, знаєте, досить **відрізняються**, оскільки довгий час вони були частинами різних держав.

Захід України був частиною **Речі Посполитої** (тобто **Польщі**), а також **Литовського князівства** раніше і **Австро-Угорської імперії**. А схід України та центр був довго в **Російській імперії**, а також **зазнав великого впливу Радянського Союзу**.

Але **попри** це, люди і на сході України, і на заході, і на **півночі**, і на **півдні**, всі люди в Україні мають **подібну** культуру, розмовляють українською мовою, є частиною однієї держави. Це і є соборність, тобто єдність.

Отже, що таке День Соборності України? Погляньмо в історію. Після **Першої світової війни**, а саме у 1918 році на теренах України діяли дві держави: УНР і ЗУНР. УНР — це **Українська Народна Республіка**, а що таке ЗУНР — як ви думаєте? Це **Західноукраїнська Народна Республіка**.

У ті часи відбувалися кардинальні зміни. Причому всюди у Європі. На українських територіях за владу змагалися відразу кілька різних політичних сил: це українські націоналісти, більшовики, влада гетьмана Павла Скоропадського, а також анархісти і білогвардійці. Так, це була вибухова комбінація!

Усі ці **сили** паралельно думали, як можна **здобути** повну владу в Україні. Дехто **збирався** робити це **силою**, тобто через **війну**, а дехто хотів зробити це **мирно**. Тоді в Україні і почав працювати перший український **уряд**. Він називався **Центральна Рада**. **Головою** Центральної Ради був Михайло Грушевський. Це відомий український **політик** та **історик**. Так от, ось ця українська влада, уряд, або Центральна Рада, **випустила** декілька головних **законів**. Це були так звані **універсали**. Було чотири великі **універсали**. Вони так і називалися: Перший універсал, Другий, Третій і Четвертий.

Четвертий універсал **підписаний** був 22 січня 1918 р. Цей документ **фактично проголосив** незалежність України або незалежність саме Української Народної Республіки (УНР). Це вперше в історії Україна стала незалежною державою.

А рівно через рік в Києві проголосили Акт Злуки. Це було вже 22 січня 1919 р. **Акт Злуки** проголосили в Києві, на Софійському **майдані**. Це був Акт Злуки (або **поєднання**) УНР та ЗУНР. Тепер Українська Народна Республіка **об'єднується** із Західноукраїнською Народною Республікою. Це була дуже велика подія. На вулиці Києва вийшли тисячі людей. Для нової держави також обрали офіційний символ — **тризуб**. Більше про

неподільність — indivisibility
об'єднаність — unity
поділити — to divide
область — region,
administrative unit in Ukraine
захід — west
схід — east
відрізнятися — to differ
держάва — state
Річ Посполита —
the Polish-Lithuanian Commonwealth
Польща — Poland
Литовське князівство —
Duchy of Lithuania
Австро-Угорська імперія —
Austro-Hungarian Empire
Російська імперія — Russian Empire
зазнати впливу — to be influenced
Радянський Союз — Soviet Union
попри — in spite of, despite
північ — north
південь — south
подібний — similar
Перша світова війна — World War I
Українська Народна Республіка —
Ukrainian People's Republic (UPR)
Західноукраїнська Народна Республіка — West Ukrainian People's Republic (WUPR)
причому — besides that, moreover
всюди — everywhere
націоналіст — nationalist
більшовик — Bolshevik
влада — power, authority, government
гетьман — hetman (a political title assigned to military commanders)
анархіст — anarchist
білогвардієць — White Guard (Russian)
сила — force
здобути — to gain
збиратися — to intend
силою — by force
війна — war
мирно — peacefully
уряд — government
Центральна Рада — Central Council
голова — head
політик — politician
історик — historian
випустити — to issue
закон — law
універсал — universal
підписаний — signed
фактично — in fact, practically

тризуб, до речі, я розповідала в епізоді 127.

Отже, 22 січня 1919 року **прийняли** Акт Злуки, люди вийшли на вулицю святкувати, **відбувся військовий парад і народне віче**. Віче — це важлива частина української історії. Віче — це фактично велике таке **зібрання** людей, великі збори, ідеться про тисячі людей в одному місці, зазвичай на майдані. І ці люди разом хочуть зробити важливе історичне **рішення**. Зокрема, такі віча також були на майдані Незалежності в Києві під час **Революції гідності** у 2013-14 роках.

Нарешті! Україна стала соборною, **єдиною**, але... Не так сталося, як гадалося... На жаль, політична та **міжнародна** ситуація тоді була дуже складна... Проблема була в тому, що західні українські землі **перебували під** великим **впливом** Польщі, а на східноукраїнські землі та на центр **претендували** більшовики.

Та й всередині нового утворення, цієї нової української держави не було **чіткої** єдності. Тому фактично Українська Республіка — УНР плюс ЗУНР — **проіснувала** тільки кілька днів. І **з часом** велика частина України стала частиною Радянського Союзу, а Західна Україна увійшла до Польщі і частина України під назвою Буковина стала частиною **Румунії**.

Пізніше, вже після **Другої світової війни**, частина західноукраїнських земель знову стала частиною України, але вже **в складі** Радянського Союзу. Ну а, звісно, **по-справжньому** свою соборність, тобто єдність, Україна **відновила** уже на початку дев'яностих років.

Якщо пам'ятаєте, Україна стала незалежною 24 серпня 1991 року, але вже у 1990 році українці почали святкувати День Соборності. Тоді, 22 січня 1990 року українці вийшли святкувати і організували **живий ланцюг**. Тоді більше ніж мільйон людей **взялися за руки** і утворили такий собі ланцюг — між Києвом і Львовом. Тобто **символічно** це показало, що від заходу до сходу Україна одна, єдина, **неподільна**, або соборна.

Також ця подія була важлива, щоб показати світові, що Україна готова **попрощатися** з радянським **комуністичним** режимом і хоче бути самостійною і об'єднаною.

З того часу **святкування** Дня Соборності відбуваються регулярно. На **законодавчому** рівні його **затвердив** Президент України Леонід Кучма у 1999 році.

Мені здається, найбільше **беруть участь** у святкуванні Дня Соборності молоді люди та студенти. Пам'ятаю, коли я була студенткою, ми часто виходили на День Соборності, зазвичай це зима, сніг, холодно... А ми одягали на себе український прапор і **малювали** на обличчі також блакитно-жовті прапорці...

проголосити — to proclaim
Акт Злуки — Unification Act
майдан — square
поєднання — unification
об'єднуватися — to unite
тризуб — tryzub (trident)
 (coat of arms of Ukraine)
прийняти — to adopt
відбутися — to happen, to take place
військовий парад — military parade
народне віче — people's assembly
зібрання — gathering
збори — meeting, assembly, gathering
рішення — decision
Революція гідності — Revolution of Dignity
нарешті — at last, finally
єдиний — 1) unitary; 2) one, only
міжнародний — international
перебувати під впливом — to be influenced
претендувати — to claim
чіткий — clear, distinct
проіснувати — to exist, to last
з часом — over time
Румунія — Romania
Друга світова війна — World War II

в складі — as part of
по-справжньому — for real, truly
відновити — to restore

живий ланцюг — human chain
взятися за руки — to hold (join) hands
символічно — symbolically
неподільний — indivisible

попрощатися — to say goodbye
комуністичний — communist

святкування — celebration
законодавчий — legislative
затвердити — to approve, to confirm

брати участь — to take part

малювати — to draw, to paint

Часто саме в Києві ми виходили на **міст** — міст Патона. Тому що на мосту можна знову ж таки утворити живий ланцюг і символічно показати, що лівий **берег** України і правий берег України разом. Тобто схід і захід України неподільні. У цей день популярне гасло: «Схід і Захід — разом!» Так говорять люди. Ось таке **патріотичне** свято — День Соборності України.

міст — bridge

бéрег — bank

патріотичний — patriotic

10 корисних речень

У п'ятому сезоні я пропоную вам ідеально вивчити десять речень з моєї розповіді. Вони можуть бути для вас корисними. Якщо можете, повторюйте за мною вголос, щоб практикувати свою інтонацію та вимову.

1

Перше речення. У вступі я сказала, що говорю повільною українською мовою

Ну принаймні я намагаюсь.

Ну... Це слово ми говоримо просто так, коли починаємо речення. Ну... **принаймні** — at least — принаймні. Я **намагаюсь** — я **стараюсь** щось робити. Недавно в нашій групі на фейсбуці було цікаве питання: яка **різниця** між намагатись і **спробувати**? Спробувати, намагатись можна однаково **перекласти** англійською — to try.

Але це зовсім різні слова. Намагатись — це старатись, робити все, що є у ваших силах, все, що можна. А пробувати чи спробувати — це зробити щось перший раз, часто один раз. Наприклад, можна спробувати борщ або спробувати кататись на сноуборді — тобто зробити це перший раз.

Ну а якщо ви хочете сказати: at least I try, кажіть:

Ну принаймні я намагаюсь.

2

Речення номер два:

В Україні є релігійні, традиційні та державні свята.

прина́ймні — at least

намага́тися — to attempt, to try

старáтися — to try, to make an effort

різнiця — difference

спрóbувати — to try

одна́ково — equally

перекла́сти — to translate

Це різні типи свят. **Релігійне** свято — це, наприклад, Різдво, **Великдень**, **Трійця**. **Традиційні** свята — це, мабуть, Андріївські вечорниці чи Восьме березня, тобто **День жінок**. А державні свята пов'язані з країною, з державою, вони часто патріотичні. Наприклад, День Незалежності, День Соборності або **День захисника Вітчизни** (це **День армії**).

Повторіть ще раз повний **перелік**:

В Україні є релігійні, традиційні та державні свята.

3

Далі, речення номер три:

Після Першої світової війни на теренах України діяли дві держави.

Перша світова війна, Друга світова війна — це найбільші війни двадцятого **століття**. Отже, після Першої світової війни на теренах України діяли дві держави.

Що таке **терени** України? Це території, землі України. Інколи ми кажемо «терени», а особливо в сполученні «на теренах». Наприклад: на теренах України є багато **лісів**.

Повторіть ще раз:

Після Першої світової війни на теренах України діяли дві держави.

4

Наступне речення, номер чотири:

У ті часи відбувалися кардинальні зміни.

Кардинальні зміни — це дуже сильні зміни, це коли все міняють, все **перевертають з ніг на голову**, як ми кажемо ще.

Наприклад, після **поширення** коронавірусу у світі сталися кардинальні зміни. Це була важлива історична подія.

Повторіть:

У ті часи відбувалися кардинальні зміни.

5

Наступне, п'яте речення:

За владу змагалися відразу кілька різних політичних сил.

релігійний — religious
Великдень — Easter
Трійця — Trinity
традиційний — traditional
День жінок — Women's Day
День захисника Вітчизни —
Defender of Motherland Day
День армії — Army Day
перелік — list

століття — century

терени — territory

ліс — forest

кардинальний — radical
зміна — change
перевертати з ніг на голову —
to turn upside down
поширення — spreading

Змагатися за владу — це те, чим дуже люблять займатися політики або **політичні сили**. Вони змагаються за владу. Політичні сили — це групи політиків, можна сказати, за інтересами. Це можуть бути **партії** чи блоки партій. У США, наприклад, зазвичай є дві політичні сили — **демократи** та **республіканці**. В Україні політичних сил зазвичай більше.

Отже, за владу змагалися **відразу** (тобто водночас, разом, в один момент) кілька різних політичних сил. Повторіть:

За владу змагалися відразу кілька різних політичних сил.

6

І далі я додала:

Це була вибухова комбінація!

Так, політичні сили, які змагались за владу, були дуже різні: і українці, і більшовики, і анархісти, і білогвардійці... Це була **вибухова** комбінація! Тобто **поєднання** (комбінація), яке **призводить** до — ба-бах! — або бум! — тобто до **вибуху**. Вибухова комбінація.

Ви можете сказати також в теперішньому часі:

Це була вибухова комбінація!

7

Далі, речення номер сім.

Вперше в історії Україна стала незалежною державою.

Вперше в історії — це хороший початок речення. Так ми кажемо, що щось відбулось перший раз, раніше такого не бувало.

Україна стала незалежною державою вперше в історії у 1918 році, коли прийняли Четвертий універсал. А вперше в історії Україна стала соборною державою у 1919 році, коли прийняли Акт Злуки.

Повторіть:

Вперше в історії Україна стала незалежною державою.

8

Далі, речення номер вісім:

Рівно через рік в Києві проголосили Акт Злуки.

Дивіться, Четвертий універсал прийняли 22 січня 1918 року. А Акт

змагáтися — to compete
політи́чна си́ла — political force
па́ртія — party

демокра́ти — Democrats
республіка́нці — Republicans

відрáзу — at once

вибухо́вий — explosive
поєдна́ння — combination
призво́дити — to lead
вибух — explosion

впе́рше — for the first time

Злуки прийняли 22 січня 1919 року, тобто **рівно** через рік. Або точно через рік.

Ці акти, до речі, проголошують, а не **оголошують** чи **виголошують**. Ці слова схожі, але мають різні значення. Ми говоримо: проголосити акт, проголосити незалежність.

Повторіть:

Рівно через рік в Києві проголосили Акт Злуки.

9

Отже, це був гарний план — Акт Злуки, але...

Не так сталося, як гадалося.

Це **приказка**, вона звучить досить весело. Не так сталося, як **гадалося**. Гадати — це думати. Отже, гадалося — це ми так думали, але сталося не так.

Тобто ми планували одне, а вийшло зовсім інше. План не **вдався**. Наприклад, у 2020 році я хотіла поїхати в **Японію**, але не так сталося, як гадалося. Поїхати мені не вдалося через карантин.

Повторіть ще раз приказку, вона досить корисна:

Не так сталося, як гадалося.

10

І останнє речення:

У цей день популярне гасло: «Схід і Захід — разом!».

Гасло — це коротке речення чи слова, які люди **кричать** разом на **мітингах** чи під час **протестів**. Наприклад, на Революції гідності було багато різних гасел. Наприклад, одне «Україна — це Європа». Тобто люди кричали: «Україна — це Європа». Це гасло. А на революції іншій — **Помаранчевій революції** — гасло було «Разом нас багато — нас не **подолати**». Це політичне гасло.

А інше популярне гасло, яке говорять, щоб показати, що Україна соборна, неподільна, єдина, — це «Схід і Захід — разом!» «Схід і Захід — разом!».

Повторіть:

У цей день популярне гасло: «Схід і Захід — разом!».

рівно — exactly

оголошувати — to announce, to declare
виголошувати — to deliver

приказка — proverb, saying
гадати — to think

вдатися — to succeed
Японія — Japan

гасло — slogan
кричати — to shout
мітинг — rally
протест — protest
Помаранчева революція — Orange Revolution
подолати — to defeat

Список речень

1.	Ну принаймні я намагаюсь.	Well, at least I'm trying.
2.	В Україні є релігійні, традиційні та державні свята.	There are religious, traditional, and state holidays in Ukraine.
3.	Після Першої світової війни на теренах України діяли дві держави.	After the First World War, two states operated in Ukraine.
4.	У ті часи відбувалися кардинальні зміни.	In those times radical changes were happening.
5.	За владу змагалися відразу кілька різних політичних сил.	Several different political forces competed for power at once.
6.	Це вибухова комбінація!	This is an explosive combination!
7.	Вперше в історії Україна стала незалежною державою.	For the first time in history, Ukraine became an independent state.
8.	Рівно через рік в Києві проголосили Акт Злуки.	Exactly a year later, the Unification Act was proclaimed in Kyiv.
9.	Не так сталося, як гадалося.	It did not happen as expected.
10.	У цей день популярне гасло: «Схід і Захід — разом!».	On this day, the slogan «East and West — together!» is popular.

Завершення

Ось такий він, День Соборності України. Ми святкуємо його 22 січня. Фактично це наш другий День Незалежності України, тому що для українців важлива як наша **свобода** (незалежність), так і наша єдність (тобто соборність).

На цій оптимістичній ноті я і **завершую** цей епізод. Як завжди, повний текст усього, що я тут кажу, а також переклад складних слів, корисні речення та вправи для практики ви знайдете у конспекті уроку. Усі конспекти до моїх уроків української ви можете отримати, оформивши преміум. Більше про преміум, а також фото зі святкування Дня Соборності ви знайдете на сторінці епізоду: ukrainianlessons.com/episode177.

Бажаю вам чудового дня чи вечора! До наступного уроку української! На все добре!

свобода — freedom

завёршувати — to finish, to complete

Вправи

1

Знайдіть синоніми:

1. _____ думати	А поєднання
2. _____ намагатися	Б сильний, важливий
3. _____ незалежність	В соборність
4. _____ терени	Г гадати
5. _____ єдність	Г' територія
6. _____ кардинальний	Д зібрання, збори
7. _____ комбінація	Е точно
8. _____ рівно	Є самотійність
9. _____ віче	Ж старатися

2

Яке це свято?

Андріївські вечорниці

День Незалежності

Великдень

Різдво

Трійця

День захисника України

День жінок

Старий Новий рік

День Соборності

Релігійні свята

Традиційні свята

Державні свята

3

Від поданих числівників утворіть прислівники за зразком:

ЗРАЗОК: один → вперше або уперше

1. два → _____
2. чотири → _____
3. шість → _____
4. сім → _____
5. десять → _____
6. сто → _____

4

Перекладіть українською мовою:

1. This year, I will celebrate Ukrainian Unity Day for the first time in my life.

2. At last, Ukraine proclaimed its independence on August 24, 1991.

3. At least I tried to draw the Ukrainian coat of arms.

4. After the Revolution of Dignity, the war started in Ukraine. It didn't happen as expected.

Відповіді на вправи

1

1. Г	4. Ґ	7. А
2. Ж	5. В	8. Е
3. Є	6. Б	9. Д

2

Релігійні свята: Великдень, Різдво, Трійця

Традиційні свята: Андріївські вечорниці, Старий Новий рік, День жінок

Державні свята: День Незалежності, День захисника України, День Соборності

3

1. вдруге (удруге)	4. всьоме (усьоме)
2. вчетверте (учетверте)	5. вдсяте (удсяте)
3. вшосте (ушосте)	6. всоте (усоте)

4

1. Цього року (У цьому році) я вперше буду святкувати (відсвяткую) День Соборності України у своєму (моєму) житті.
2. Нарешті Україна проголосила свою незалежність 24 серпня 1991 року.
3. Принаймні я спробував (спробувала) намалювати український герб.
4. Після Революції гідності в Україні почалася війна. Не так сталося, як гадалося.

